

Naturskyddsföreningen
Sigtunabygden

Naturskyddsföreningen
Stockholms län

Dnr Btn 2009/0929-214:M

Yttrande över Detaljplan för **Steninge slottspark, del av fastigheten Steningen 1:20 i Sigtuna kommun, Stockholms län**

Naturskyddsföreningen i Sigtunabygden var redan i yttrandet över planprogrammet för Steninge slottspark mycket kritisk till utbyggnad av detta område. Vi lämnade dock många synpunkter på förbättringar inte bara för ev. boende i området utan också hur man skulle hantera de värden som påverkas av bebyggelsen här och dess omgivningar. Den MKB som upprättades i oktober bekräftar ytterligare farhågor som vi ser som allvarliga för en vidare exploatering av området.

När nu ärendet återigen kommit på remiss som Detaljplan förväntar man sig att man just kommit till detaljplanering där man kan ta del av sådana detaljer som gör att ärendet går att bedöma ytterligare. Men det finns väldigt många frågor som kvarstår antingen olösta eller så vagt angivna så att det är svårt att ta ställning till.

Hur påverkas skogsstråket som sammanbinder Järvaområdets natur med Sigtunas skogsmiljöer? De är viktiga för hela regionens fauna och som stråk för rekreation och friluftsliv. Den s.k. Järvakilen är en av de tio gröna kilarna som utgör stora sammanhängande grönområden som sträcker sig från den omgivande landsbygden in mot Stockholms centrum. Denna struktur gör att det aldrig är långt till naturen för Storstockholms invånare. Närheten till naturen ger invånarna en fantastisk resurs i form av lättillgänglig natur-, kultur- och friluftsvärden. Det gör stockholmsregionen unik bland storstadsregioner i världen. Fragmentisering och uppsplittring av de gröna kilarna är idag ett av de största hoten mot kilarnas värden och funktion. Storstadsregionens biologiska mångfald hotas av utarmning och de, än så länge, gratis utförda ekosystemtjänster går förlorade.

Vilka stigar och leder ska belysas och vilka ska gå att cykla på? Gärna diskret belysning på stigarna på östsidan av området men ingen belysning som stör skogskänslan på stigen på västra sidan upp mot Flottviken.

Hur hanterar man åkermarken? Ingen bebyggelse borde få förekomma på jordbruksmarken både för att man ska ta tillvara odlingsbar jord och landskapsbild.

Hur påverkas riksintresset för kulturmiljön i Steninges slotts hela upplevelsemiljö? Ingreppet blir inte ringa.

Hur tar man hand om dagvattnet och avloppsvattnet? Är inte fastställt.?

Blir det ytterligare ingrepp i omgivande miljöer? Under byggskedet måste hänsyn tas till kanske irreversibla skador.

Hur tar man hand om naturmiljöerna i kvartersmark och naturmarken som ingår i planområdet? Kan man ta tillvara befintlig vegetation och är naturkorridorerna så pass breda så de kan bevara sin karaktär av natur?

Vilka träd och andra biotoper värnar man om? Åtskilliga träd med stora estetiska värden kan sparas, finns de karlagda?

Hur terränganpassar man bebyggelseområdena? När man placerat ut kvartersmarken som ska byggas har man inte angivet husets placeringar, bara hur höga de kan vara, man har inte heller tagit någon hänsyn till topografin. Skulle man genomföra den plan med en rak huvudgata från Stenladugården och norrut och sedan vinkelräta sidogator med bebyggelse skulle det bli enorma schaktningsarbeten och sprängningar och massförflyttningar och massupplagsplatser som är helt orealistiska. De planerade stråken med naturmark mellan bostadskvarteren följer inte terrängen heller och är för smala för kunna ha stabil vegetation och kunna upplevas som allemanstillgänglig park där också stigar kan löpa igenom.

Har man slagit fast värmeförsörjningen i planen? Ska man försörja området med enbart solenergi, bergvärme, värmepumpar? Kommer fjärrvärmens bidra med omfattande grävningsarbeten som följd?

*Varför begreppet slottsstad? Vi tycker att det är falsk varudeklaration och kalla området för en slottsstad då man inte kan och **inte heller bör** omvandla ett skogsområde till något som ska ge sken av någon slottmiljö genom att sammanbinda bebyggelseområden med en av våra förnämsta slottsmiljöer med bl.a. Tessin som slottsarkitekt med slotts- och trädgårdsmiljöer från 1600-talet. Tvärtom bör det finnas ett tydligt respektavstånd så man inte bara tar hänsyn till avstånd utan också hur de landskapliga värdena som ingår i helhetsmiljön respekteras.*

Vi är därför mycket kritiska till centrumbildningens komplettering med stora flerfamiljshus och servicecentrum. De inkräktar just på Stenladugården och de andra ekonomibyggnadernas omland.

Vi är också oroade över beteckningen ”upplevelsepark” för planens SV område då det kan innebära vad som helst! Hur dammen här är intimt sammanlänkad med slottsparkens fontäner och vattenkonst nämns inte överhuvudtaget i planbeskrivningen och vilken hänsyn man tar för detta särskilda skyddsvärde.

Det nämns inte heller hur värdefull miljön är runt stigen/ den gamla brukningsvägen som går bort mot Flottviken. Skogsmiljöerna runt den har dessvärre utarmats på estetiska och biologiska värden genom mycket hårda gallringar i granbestånd med den påföljden att stormarna fått fritt spelrum i skogsbeståndet och fällt för många träd. Men den är ändå viktig för förbindelsen med övriga delar av skogsområdet norr och söder härom och kan långsiktigt med rätt skötsel återta värden.

Oklart om trafikförsörjningen! När det gäller trafiklösningar är det bilen som gäller med beräknat bilinnehav 2,0 för villorna och 0,8 för flerfamiljshus. Det innebär att gator och torg blir dimensionerade efter bilens behov och andra trafikslag buss, gång och cykelvägar inte kan bli prioriterade i gatumiljöerna. Det blir därför mycket svårt att skapa dessa mysiga gatumiljöer som vi förväntas att tro på när vi studerar de illustrationer som finns i planen. Vi ser dessa illustrationer som fria fantasier då det inte finns någon förankring i planen eller några utfästelser att det ska bli så. Hur närmar vi oss klimatmålet om man inte ens i dessa nybyggda miljöer anpassar oss till det?

När det gäller kollektivtrafiken med bussar har man inte gjort några som helst åtgärder eller tagit beslut för att kollektivtrafiken ska prioriteras och med linjer som hindrar ovanan att alltid ta bilen. Vi förordar, om man trots allt genomför planen trots all kritik, att busstrafiken och bara busstrafiken

forsätter mot Steningehöjden men absolut inte biltrafiken som skulle bli en svår störning för omgivande rekreationslandskap. Vi ställer oss givetvis frågan hur många hushåll ska det finnas i ett område för att busstrafiken ska vara lönsam?

Sammanfattningsvis om man följer det nuvarande planförslaget så är det egentligen bara hänsyn i öster mot åkerområdet man kan se i planen i övrigt innebär planen snarare att man bygger bort allt det som skulle vara attraktivt för ett boende här.

Det är omgivningen utanför planområdet som ska ta hand om vatten och avlopp, fjärrvärmeledningar, trafikstörningar, fragmenterade skogsområden. Lösningarna är bara knappt antydda i planen. Utfästelserna att göra naturreservat i det västra skogspartiet står det inte något om i planen. Det står heller inget om man tänker rusta parkmiljön i Steninge ytterligare. Här finns det ju miljöer som behöver saneras och som är farliga tillhåll för barn m.m. Det finns hus som står och förfaller då underhållet upphört m.m. Vi tycker man ska ta vara på de lite äldre husbestånden som finns i området och restaurera dess miljöer som kan bli ett mycket attraktivt inslag i den nybyggda miljön, med bl.a. frukträd och stora miljöträd av ek och björk.

Vi yrkar därför i första hand på att avslå planen helt. Huvudmotivet för det är att ingreppet i Järvakilen är för stort och att de landskapliga värdena påverkas alltför negativt.

I andra hand yrkar vi på att ärendet får en ordentlig bearbetning som visar hur man hanterar frågorna ovan samt beaktar MKB:s synpunkter utöver de här anförda. Om planen tas måste antalet bostäder minskas. Inga hus ska tillkomma på åkermarken och större hänsyn till landskapsbilden i SO och intill Stenladugården. Ett medborgarmöte skulle kunna skapa förutsättningar för en avsevärt mer hänsynskrävande plan.

Vi vädjar till kommunen att granska planens överensstämmelse med de mål och riktlinjer som ska vara vägledande för beslut. Där står bl.a. hänsyn till jordbruksmarken, hänsyn till de gröna kilarna och hänsyn till kulturmiljöerna. Vår ståndpunkt är att denna detaljplan inte antas förrän den nya Översiktsplanen har antagits.

Sigtuna 2014-02-14

För Naturskyddsföreningen i Sigtunabygden

Lars-Gunnar Bråvander

För Naturskyddsföreningen i Stockholms län

Mårten Wallberg